

ВЗАЄМОДІЯ ПЕДАГОГІВ І БАТЬКІВ – ШЛЯХ ДО УСПІХУ В СТАНОВЛЕННІ І РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ (з досвіду роботи НВО “Надія”)

Однією з неодмінних умов розвитку НВО “Надія” є співпраця педагогічного колективу з батьками дітей дошкільного та шкільного віку. Більш ніж десятирічний досвід роботи переконав нас у тому, що досягти ефективних результатів в навчанні й вихованні дитини можна тільки на основі толерантності, тісної взаємодії педагогів і батьків, єдності їх позицій у поглядах на розвиток особистості. Адже саме батьки краще за всіх знають потреби, інтереси і можливості своєї дитини, саме тому вони можуть допомогти вихователям і вчителям не тільки побачити перспективу розвитку дитини, але й допомогти реалізувати його вже на перших етапах становлення особистості, тобто з дитячого саду. Але ж усе це тільки мета. Шляхи її досягнення треба досконало вивчати.

Співпраця сім’ї і школи не виникає сама ж собі. Ця проблема, як показує практика, вимагає постійної уваги і цілеспрямованої діяльності всього педагогічного колективу. Тож, на основі анкетування батьків, індивідуальних і групових бесід з ними ми дійшли висновку, що далеко не завжди етично-педагогічні позиції педагогів і батьків співпадають. Однієї з причин цього неспівпадіння, на наш погляд, є батьківська любов. Почуття батьківської любові виявляється передусім у тому, що батьки часто прагнуть захистити свою дитину від усього уявно для них несприятливого, що може з ним статися, не виключаючи і школу.

Виходячи з цього положення, нами було визначено як задачу в роботі з батьками дослідити і впровадити напрацьоване в педпрактику НВО, зближення духовних, етично-

педагогічних позицій педагогів, адміністрації і батьків. Всі ці роки роботи йде інтенсивний пошук шляхів такого зближення. Велика увага приділяється психолого-педагогічному всеобучу батьків, педагогічну мету якого ми бачимо в стимулюванні виховної взаємодії педагогів і сім’ї. Ми не обмежуємося батьківськими зборами, які, як правило, носять тематичний характер (виступу психолога, лікаря, фахівців різних напрямів залежно від віку дітей і інтересів батьків), це і конференції батьків; групові й індивідуальні консультації; Дні відкритих дверей, діалоги типу “Ми і дорослі” для старшокласників і їх батьків; “Круглі столи”; наявність у кожній групі дитячого саду і кожному класі “Кутка для батьків”, в якому розміщується оперативна інформація а також цікаві для батьків матеріали про особливості конкретного віку дитини, даються рекомендації з окремих питань взаєморозуміння і спілкування з дитиною в різних ситуаціях. Випробовуючи різні форми співпраці, кожний педагог знаходить свій шлях до взаєморозуміння з батьками вихованців.

Ось, один з напрямів наукового пошуку – ставлення батьків до педагогів. Воно формується значною мірою через погляди і настрої своїх дітей. Будучи іноді явно неправими, діти нерідко через свою емоційність (егоїстичність) представляють дії вчителя в негативному плані навіть тоді, коли розуміють їх потребу й обґрунтованість. Подібна інформація дітей приводить до неправильної оцінки батьками вчинків і позицій педагога, заважає взаєморозумінню педагога і

сім'ї. Виходячи з цієї обставини, учителі й вихователі тепер з науково обґрунтованих позицій стали прагнути не тільки до підвищення етичної обґрунтованості і переконливості своїх дій, але і зміцнювати особисті контакти з сім'ями вихованців. Повсякденна турбота вихователів і вчителів про дітей, шанобливе, тактовне і справедливе до них ставлення стало більше викликати в батьків почуття вдячності, симпатії і поваги. Тільки такі відносини можуть бути справжньою основою співпраці учбово-виховної установи і сім'ї.

Питання передачі наукових знань, передусім з педагогіки виховання дітей батьками, також не обійдено нами. Раніше педагогічний колектив "Надії" спонтанно прагнув до створення комфортних умов як у дитячому садку, так й у школі, – для кожної дитини. Поважаючи батьківські почуття, педагоги стали краще вивчити індивідуальні особливості дітей, їх темперамент, інтереси і здібності. Все це коригувалось створенням наукового семінару. Тепер вихователі і класні керівники в межах психолого-педагогічного семінару НВО "Надія" опановують методами психодіагностики по вивченню вікових особливостей дітей, отримують консультації психолога по проведенню корекційної роботи з окремими дітьми. Все це допомагає не тільки педагогам, але й адміністрації НВО визначати у спілкуванні з батьками правильну тактику, що не допускає відносин повчання і командування, будувати відносини на основі партнерства і взаємодопомоги, радячи і переконуючи.

Особлива увага в НВО звертається на колективні зустрічі з батьками. Батьківські збори не повинні перетворюватися в інформування батьків про успішність і поведінку дитини. Ігноруючи цю умову, можна відштовхнути ту частину батьків, з якою

більше усього потрібні ці зустрічі. Велика увага в розвитку співпраці педагогічного колективу НВО і сім'ї адміністрація відводить заохоченню батьків. У "Надії" склалася хороша традиція - відмічати вдячностями труд батьків. Як правило, в переддень жіночого свята в урочистій обстановці оголошуються вдячності мамам, які надають велику допомогу в роботі вчителів і вихователів, незалежно від того, як вчаться і поведуться їх діти. По закінченню навчального року за хороше виховання сина або дочки нагороджуються батьки, чий діти закінчують рік вельми успішно (на 10-12 балів). Це проходить на урочистій лінійці, присвяченій закінченню навчального року. Протягом року представники адміністрації на батьківських зборах у класах підкреслюють значущість участі батьків у навчально-виховному процесі.

Поступово в НВО "Надія" склалися певні принципи, на основі яких будуються взаємовідносини педагогів і сім'ї. Серед них такі:

- створення комфортних умов для розвитку особистості кожної дитини;
- прагнення до етично-педагогічної єдності педагогів і батьків;
- формування відносин співпраці на основі толерантності;
- педагогічний такт у повсякденному спілкуванні з батьками вихованців;
- завжди бачити в будь-якій дитині передусім позитивні сторони і починати бесіду з позитивних позицій;
- уміти терпляче вислухувати батьків;
- висловлювати батькам свої побажання-рекомендації з урахуванням індивідуальних особливостей не тільки дитини, але й батьків.

Постійна увага адміністрації до питань співпраці педагогів і батьків, обговорення цих питань на педраді і семінарах класних керівників, індивідуальні консультації психолога

НВО вихователям і класним керівникам по роботі з батьками допомагає колективу "Надії" зробити батьків своїми надійними союзниками у вихованні і розвитку дітей, у загальному розвитку навчально-виховного комплексу.

Подано до редакції 03.04.06